

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-05
Besvaras senast
2021-02-17 kl. 12.00

Till miljö- och klimatminister Per Bolund (MP)

2020/21:1657 Granulat i konstgräsplaner

Just nu pågår en bred översyn inom Europeiska kemikaliemyndigheten, ECHA, gällande regleringen av avsiktligt tillsatta polymerer i olika produkter i syfte att förhindra att dessa sprids i naturen som mikroplaster. Inom ramen för det arbetet har även frågan om reglering av granulat som ifyllnadsmaterial i konstgräsplaner aktualiserats. Det vanligaste ifyllnadsmaterialet är SBR-gummi från återvunna däck. Varje år samlas över 90 000 ton däck in i Sverige för att återvinnas. Granulat i konstgräsplaner är ett stort användningsområde som bidrar till att förlänga materialets livslängd och gör att däck kan ingå i ett cirkulärt system.

I hela Europa skapar konstgräsplaner ökade möjligheter för barns och ungas idrottande. I Sverige finns det cirka 1 300 konstgräsplaner, varav de flesta har just SBR-gummi som ifyllnadsmaterial då materialet är uppskattat av spelarna, har en låg kostnad, fungerar trots vårt kalla klimat, är återvinningsbart och har låg total miljöpåverkan enligt livscykelanalyser. Det är också det material som Svenska Fotbollförbundet rekommenderar att man anlägger sina konstgräsplaner med.

Inom kort väntas ECHA översända sitt underlag till kommissionen. Underlaget innehåller två alternativ vad gäller reglering av ifyllnadsmaterial. Det ena alternativet innefattar ett totalförbud mot all användning av polymera granulat i konstgräsplaner, och det andra innefattar mindre omfattande och betydligt mer kostnadseffektiva riskminimeringsåtgärder, som att ställa fram borstar för att borsta av sig materialet efter spel, filter i närliggande brunnar och att tydliggöra information till kommunerna om skötselråd av konstgräsplaner. Detta är åtgärder som minskar spillet till endast några få gram per år och som sammanlagt kostar max 200 000 kr per plan. Den totala kostnaden för att införa regleringen uppskattas enligt ECHA till 10,8 miljarder euro om man väljer det mer kostnadseffektiva alternativet och hela 19,1 miljarder euro vid ett totalförbud. Merkostnaden för ett totalförbud blir således 8,3 miljarder euro. Detta samtidigt som det inte finns några studier som faktiskt kan bevisa att användningen av granulat i konstgräsplaner leder till en ökad spridning av mikroplaster i den närliggande miljön. Förslaget baseras på teoretiska farhågor om spill och har utgått från ”worst-case-scenarios” i Europa medan faktiska mätningar i Sverige visat att spill från svenska planer endast är en bråkdel av vad man tidigare befarat.

Om ett förslag om att förbjuda SBR-gummigranulat skulle gå igenom innebär det i praktiken att merparten av de 1 300 konstgräsplaner som finns i Sverige i dag skulle behöva rivs upp och läggas om, vilket skulle medföra kraftigt ökade kostnader för landets kommuner. Totalt handlar det om mellan 1,3 och 2,6 miljarder kronor i ett investeringsskede och ännu mer sett till kostnaden för driften av de nya planerna över tid. De alternativa materialen är dyrare att fylla på och konstgräsplaner utan SBR-gummi har dessutom en kortare livslängd.

Dessa ökade kostnader drabbar inte enbart landets kommuner, utan även det lokala föreningslivet med ökade planhyror och försämrade möjligheter till idrottande på kommunala planer.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga miljö- och klimatminister Per Bolund:

Tänker ministern mot bakgrund av det som framförts ta några initiativ inom EU för att klargöra de konsekvenser som ett förbud mot SBR-granulat skulle innebära för Sveriges föreningsliv?

.....

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders